

هویت و منزلت زن در اسلام

پایان نامه

محمد رضا کدخدایی

کتابخانه



فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیفا

سرشناسنامه: کدخدایی، محمدرضا، ۱۳۵۶

عنوان و نام پدیدآور: هویت و منزلت زن در اسلام: پاسخ به شبهات محمدرضا کدخدایی

تهیه‌کننده: مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات (حوزه‌های علمیه)

مشخصات نشر: قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۱۹۲ ص

شابک: ۹-۰۵۲-۳۵۸-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیفا

یادداشت: کتابنامه ص: [۱۷۹] - ۱۹۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: زنان در اسلام - پرسش‌ها و پاسخ‌ها - زنان در قرآن - زنان در احادیث

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم، مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

رده‌بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۷۲

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۳۳۵۲۹۷

هویت و منزلت زن در اسلام

نویسنده: محمدرضا کدخدایی

تهیه‌کننده: مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات (حوزه‌های علمیه)

نشانی الکترونیک: www.pasokh.org

ناشر: انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹-۰۵۲-۳۵۸-۶۲۲-۹۷۸

این اثر با حمایت دبیرخانه حمایت از طرح‌های پژوهشی، معاونت پژوهش، حوزه‌های علمیه منتشر شده است.



انتشارات: ۰۲۵ - ۳۷۷۳۵۵۲۷
مؤسسه انتشارات حوزه‌های علمیه



۱۷۹

فهرست مطالب

.....	مقدمه	۷
.....	۱. مفاهیم	۹
.....	۲. مبانی بررسی «هویت و منزلت زن»	۱۹
.....	۳. اصول «هویت و منزلت زن در اسلام»	۲۱
.....	۳-۱. اصول ناظر بر مشترکات	۲۱
.....	۳-۲. اصول ناظر بر تفاوت‌ها	۲۴
.....	۴. تشابهات دینی در موضوع هویت و منزلت زن	۲۹
.....	۴-۱. اسلام و اهمیت مسئله زن	۳۰
.....	۴-۲. خطاب‌های قرآنی	۳۶
.....	۴-۳. خلقت زن در کتب آسمانی	۴۵
.....	۴-۳-۱. خلقت اولیه زن و مرد در کتب مقدس	۴۶
.....	۴-۳-۲. خلقت اولیه زن و مرد در قرآن	۵۰
.....	۴-۳-۳. خلقت اولیه زن و مرد در روایات اسلامی	۵۵
.....	۴-۳-۴. نقصان و کزی در خلقت زن	۶۴
.....	۵. ارزش و منزلت زن در اسلام	۷۱
.....	۵-۱. زن و مسئله شر و گناه ذاتی	۷۱
.....	۵-۲. مدح و ذم حب زنان	۸۲
.....	۵-۳. حیوان بودن زن و مرد	۹۱

۵-۴.	تکریم پسران و تقبیح دختران.....	۹۶
۵-۵.	عورت بودن زن.....	۱۰۴
۵-۶.	بدن زن منشأ فروتری.....	۱۰۶
۶.	زیست عقلانی زنان.....	۱۱۵
۶-۱.	پیشینه انگاره نقصان عقل.....	۱۱۵
۶-۲.	علوم تجربی و نقصان عقل.....	۱۱۷
۶-۳.	منابع اسلامی و عقل زنان.....	۱۲۳
۶-۴.	تبعات ارزشی نقصان عقل.....	۱۲۵
۶-۵.	دیدگاه دانشمندان اسلامی.....	۱۳۴
۶-۶.	مشورت با زنان.....	۱۴۵
۷.	زیست ایمانی و اخروی زنان.....	۱۵۹
۷-۱.	نقصان ایمان زنان.....	۱۵۹
۷-۲.	زنان و عذاب جهنم.....	۱۶۵
۷-۳.	زنان و نعمت‌های بهشتی.....	۱۷۰
	منابع.....	۱۷۳

مقدمه

پرسش‌های پرشماری در مورد تفاوت‌های زن و مرد در اسلام از یک سو و وضعیت متفاوت زن در اسلام و غرب از سوی دیگر، ذهن حقیقت‌جوی برخی جوانان را تحریک می‌کند و گاه به شدت می‌آزارد.

پاسخ مناسب به این پرسش‌ها در درجه اول مستلزم شناخت دقیق آنهاست. پرسش‌ها و شبهات اعتقادی در مورد زنان، ذیل دو پرسش بنیادی «وضعیت زنان در اسلام چگونه ترسیم شده است؟ و چرا؟» قابل سامان‌دهی است. منظور از اسلام در این پرسش، اعتقادات و مبانی محکم دین اسلام است که به وسیله منابع اصیل دینی یعنی قرآن و سنت معتبر پشتیبانی می‌گردد. سؤال از وضعیت زنان در اسلام ابعاد گوناگونی را در بر گرفته و در چند سطح قابل طرح است:

- اسلام چه ماهیت و هویتی برای زن قائل است؟ چرا؟
- چه منزلت و نظام ارزشی برای او ترسیم می‌کند؟ چرا؟
- چه حقوقی برای او به رسمیت می‌شناسد؟ چرا؟
- چه برنامه‌های تربیتی برای بارور کردن استعدادهای زنان و تعالی بخشی آنان مطرح می‌کند؟ چرا؟
- چه برنامه‌هایی برای سیاست‌گذاری، سرپرستی و پشتیبانی حقوق و امور زنان دارد؟ چرا؟ (این برنامه‌های تربیتی و ولایی بر اساس چه منطقی استوار است؟)

این سطوح پنج‌گانه، ارتباط عمیق و نظام‌مندی با یکدیگر دارند و معارف

دینی که در پاسخ به این مسائل تنظیم می شود بر روی هم یک نظام معرفتی در موضوع زنان تشکیل می دهند. نظام معرفتی در حوزه مسائل زنان با ارتباط با دیگر نظام های معرفتی، نظام معرفتی دینی را در سه سطح اعتقادی، ارزشی و رفتاری پوشش می دهد. بر اساس این پیکربندی، گزاره های دینی که در همه سطوح مطرح شده یک هویت ارتباطی با دیگر سطوح معرفتی دارد که توجه به آن برای توصیف دقیق و تبیین شایسته مسائل ضرورت دارد.^۱

این نوشتار که به قلم محقق ارجمند، حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا کدخدایی ارائه شده است، در صدد است به بررسی آن دسته از شبهاتی بپردازد که با استناد به گزاره های دینی، «هویت و منزلت زن در اسلام» را نشان داده است. بدین منظور نویسنده محترم پس از بیان مفاهیم اصلی، به مهم ترین اصول و پیش فرض های روشی و محتوایی اشاره کرده و سرانجام برخی از فراگیرترین شبهات ناظر به هویت و منزلت زن در اسلام را مورد بحث قرار داده است.

در این مجال، لازم است از همه بزرگوارانی که در ارائه این اثر نقش داشته اند خصوصاً نویسندگان محترم حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا کدخدایی، ارزیابان علمی اثر، حجت الاسلام والمسلمین سیدمحمد حق شناس و حجت الاسلام والمسلمین فرج الله هدایت نیا، و گروه حقوق و فلسفه احکام مرکز مطالعات و پاسخ گویی به شبهات، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

مرکز مطالعات و پاسخ گویی به شبهات
حوزه های علمی